

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2244/2021
07.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, др Илије Зиндовића, Бранка Станића, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужилца АА из ... и ББ из ..., које заступа пуномоћник Милан Петровић, адвокат у ..., против туженог ЈП ЕПС Београд - Огранак РБ „Колубара“ Лазаревац, кога заступа пуномоћник Александар Будалић, адвокат у ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1912/21 од 21.05.2021. године, у седници већа од 07.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог.

ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1912/21 од 21.05.2021. године и Основног суда у Лазаревцу П1 526/20 од 29.03.2021. године, која је исправљена решењем П1 526/20 од 07.07.2021. године, тако што се **ОДБИЈАЈУ** тужбени захтеви да се обавезе тужени да исплати тужиљама на име накнаде штете због мање исплаћене плате у периоду од јануара 2014. године закључно са јануаром 2015. године појединачне месечне износе са законском затезном каматом и да у корист тужилца на захтеване износе уплати РФ ПИО доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и захтев тужилца за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужилце да туженом накнаде трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П1 526/20 од 29.03.2021. године, која је исправљена решењем П1 526/20 од 07.07.2021. године, обавезан је тужени да тужиљама исплати на име накнаде штете због мање плаћене плате у периоду од јануара 2014. године закључно са јануаром 2015. године појединачне месечне износе са законском затезном каматом како је наведено у изреци и да у корист тужилца на досуђене износе уплати РФ ПИО доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, а одбијен је део тужбених захтева за уплату доприноса за обавезно здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености и обавезан је тужени да тужиљама накнади трошкове поступка у износу од 181.980,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1912/21 од 21.05.2021. године одбијена је жалба туженог, потврђена првостепена пресуда и одбијен захтев туженог за накнаду трошкова првостепеног и жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с позивом на одредбе члана 404. ЗПП.

Врховни касациони суд је дозволио одлучивање о посебној ревизији туженог на основу члана 404. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр. 72/11...18/20) сматрајући да постоји потреба за уједначавањем судске праксе у погледу права запослених код туженог на исплату једнаке зараде након статусних промена.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку и установио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2) ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле су биле у радном односу у Привредном друштву „Колубара Метал“ д.о.о. Вреоци које је до 31.12.2013. године било посебно правно лице, када је спроведена статусна промена – припајање привредном друштву РБ „Колубара“ д.о.о. (иначе оснивачу друштва „Колубара Метал“), које статусном променом припајања од 01.07.2015. године послује у оквиру туженог ЈП „Електропривреда Србије“ Београд. Тужени је као послодавац следбеник, у складу са одредбом члана 150. Закона о раду, примењивао на запослене из Огранка „Колубара Метал“ опште акте послодавца претходника (Колективни уговор од 27.07.2012. године) још годину дана – у периоду од 01.01.2014. до 01.02.2015. године. Након статусне промене, тужени послодавац следбеник није утврђивао јединствену цену радног часа за све запослене, већ посебну цену радног часа за Огранак „Колубара Метал“ док није донет Правилник о организацији и систематизацији радних места Огранак „Колубара Метал“ којим су радна места у том огранку вреднована истим коефицијентима за обрачун зарада као и у осталим огранцима који послују у саставу туженог, а затим у фебруару месецу 2015. године јединствено утврђена цена рада за све запослене код туженог ступањем на снагу новог Посебног колективног уговора за ЈП „Електропривреда Србије“. У периоду од 01.01.2014. до 01.02.2015. године вредност радног часа за запослене Огранку „Колубара Метал“ утврђивана је за сваки месец на основу споразума закључених између директора туженог послодавца следбеника и Синдикалне организације „Колубара“ чији је члан Синдикална организација „Колубара Метал“, односно између директора туженог и Синдикалне организације „Колубара Метал“. Тужиле на име накнаде штете потражују појединачне месечне износе који представљају разлику између зараде коју су оствариле као запослене у Огранку „Колубара Метал“ у периоду од јануара 2014. године закључно са јануаром 2015. године у односу на зараду запослених у другим огранцима РБ „Колубара“.

Нижестепени судови су обавезали туженог да тужиљама исплати на име накнаде штете због мање исплаћене зараде утврђене новчане износе за период од јануара 2014. до фебруара 2015. године. Послодавац следбеник је, у року из члана 150. Закона о раду, имао могућност да измени опште акте и колективни уговор и изједначи коефицијенте за радна места, те на тај начин испуни законску обавезу да запосленима исплаћује једнаку зараду за исти рад, као што је то учинио након утуженог периода. Без оправданог разлога запослени из припојеног привредног друштва стављени у неравноправан положај у односу на друге запослене код послодавца, чиме је, супротно правилима из чл. 18, 19. и 20. Закона о раду, извршена њихова дискриминација по основу права на исплату зараде према вредности радног часа одређеног за друге запослене.

Овакво правно становиште нижестепених судава није правилно.

Према одредби члана 150. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05...75/14) послодавац следбеник дужан је да примењује општи акт послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца, осим ако пре истека тог рока: 1) истекне време на које је закључен колективни уговор код послодавца претходника; 2) код послодавца следбеника буде закључен нови колективни уговор.

Одредбом члана 33. став 1. Колективног уговора предвиђено је да се вредност радног часа за текућу годину утврђује за сваки месец у висини вредности радног часа за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача ПД РБ „Колубара“ д.о.о. Лазаревац, а евентуалну већу вредност, уговорне стране могу споразумно накнадно утврдити. Према ставу 3. истог члана, ако се у току календарске године битно промене околности на основу којих је утврђена вредност радног часа за најједноставнији рад, уговорне стране ће га споразумно променити.

У конкретном случају, након извршене статусне промене припајања ПД „Колубара Метал“ д.о.о. туженом ПД РБ „Колубара“ д.о.о, послодавац следбеник је сходно одредби члана 11. Уговора о припајању, на запослене припојеног предузећа примењивао опште акте „Колубаре Метал“ д.о.о. још годину дана, у периоду од 01.01.2014. до 01.02.2015. године, у складу са чланом 150. Закона о раду. Одредбом члана 33. став 3. Колективног уговора „Колубара Метал“, који је тужени као послодавац следбеник наставио да примењује у наведеном периоду био је уређен начин одређивања вредности радног часа запослених у случају промене околности. Вредност радног часа запослених у Огранку „Колубара Метал“ је утврђивана за сваки појединачан месец у спорном периоду на основу сагласних изјава представника запослених у синдикату и директора туженог послодавца следбеника, а овако закључене споразуме нико није оспоравао у одговарајућем поступку па они производе правно дејство. Правни став да се вредност радног часа није могла утврђивати споразумно у смислу члана 33. став 3. Колективног уговора након припајања „Колубара Метал“ туженом у току 2014. године није прихватљив јер је, у складу са чланом 150. Закона о раду, тужени као послодавац следбеник био дужан да најмање годину дана након припајања примењује колективни уговор послодавца претходника – што значи и одредбу члана 33. став 3. тог општег акта, осим ако пре истека тог рока код послодавца следбеника није закључен нови колективни уговор. Обавезна примена

општег акта послодавца претходника од стране послодавца следбеника у периоду од најмање годину дана може довести до тога да запослени код послодавца претходника у том периоду остварују мању или већу зараду од запослених код послодавца следбеника. У овом случају до тога није дошло зато што су запослени у Огранку „Колубара Метал“ на основу свог општег акта имали већи коефицијент за обрачун зарада од запослених у РБ „Колубара“, па су кроз споразумно утврђено мању вредност радног часа њихове зараде у 2014. години биле фактички изједначене са зарадама запослених у осталим организационим јединицама туженог. Коефицијенти и вредност радног часа свих запослених код туженог који обављају исте послове нормативно су изједначени у јануару 2015. године изменама одлука о коефицијентима, односно у фебруару месецу исте године ступањем на снагу Посебног колективног уговора ЈП „Електропривреда Србије“.

Имајући у виду све наведено, погрешно су нижестепени судови применили материјално право када су обавезали туженог да тужиљама исплати на име накнаде штете разлику због мање исплаћене зараде за период од јануара 2014. закључно са јануаром 2015. године.

Сагласно изложеном, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Врховни касациони суд је применом члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. ЗПП обавезао тужиље да туженом накнаде трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара који се односи на награду пуномоћнику за састав ревизије. Накнада судских такси туженом није досуђена јер захтев за накнаду тих трошкова није одређен у складу са чланом 163. ставом 2. ЗПП.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић